

वर्मतहुणाधिक्यं द्रव्ये द्रव्ये विनाश्तम् Suçr. 1, 132, 17. न दानान् च सं-
र्क्षणात्ताधिक्यान् च कामतः। वज्ञामि वचनम् R. 5, 90, 24. सङ्ग्रहाधिक्यं स-
मृद्धिः P. 2, 1, 6, Sch. Çak. 81, Sch. पदावगच्छेदापात्यामाधिक्यं ध्रुवमात्मनः
M. 7, 169. परगुणाधिक्येन मानः खाण्डतः PRAB. 88, 9. mit dem abl.: य-
स्मादाधिक्यमुच्यते P. 2, 3, 9, Sch.

आधिष्ठ (2. आधि + ष्ठ) adj. 1) *gequält, gepeinigt* (व्यथित). — 2)
krumm (वक्र) AGAJAPĀLA im ÇKDr.

आधिदीविक (von श्रवि + देव) adj. *in Beziehung zu den Göttern stehend*: श्राधियज्ञं ब्रह्म जपेदाधिदीविकमेव च M. 6, 83. दुःखम् Suçr. 1, 89, 5.
आधिपत्य (von श्रधिपति) n. *Oberherrlichkeit gaṇa ब्राह्मणादि* zu P.
5, 1, 124. SIDDH. K. 230, a, 10. मम राष्ट्रस्याधिपत्यमेहि RV. 10, 124, 5. AV.
18, 4, 54. 19, 56, 3. VS. 14, 24. TS. 4, 4, 12, 3. AIT. BR. 1, 30, 8, 6. ÇAT. BR.
3, 9, 2, 6. 8, 4, 2, 2. Åçv. CR. 9, 5, 9. KHIND. UP. 3, 6, 4. 5, 2, 6. M. 12, 100.
JÄGN. 1, 270. BHAG. 2, 8. MBH. 3, 232. 15888. BHARTR. 3, 70. ÇANTIÇ. 2, 15.
PĀNKAT. II, 23, 38, 10. 126, 4. PRAB. 4, 13.

आधिभौतिक (von श्रधि + भूत) adj. *in Beziehung zu den Wesen stehend* Suçr. 1, 89, 5.

आधिमन्तु (2. आ० + म०) m. pl. *Fieberhitze* HÄR. 200. WILS. und
ÇKDr. °मन्तुव m. sg.

आधिरथि patron. von श्रधिरथ MBH. 3, 17179.

आधिरात्र्य (von श्रधिरात्रा) n. *Oberkönigthum* AV. 19, 20, 3. RAGH. 17,
30. — Vgl. आधिरात्र.

आधिवेदनिक (von श्रधिवेदन) n. *ein Geschenk, das man bei der Wie-
derverheirathung der ersten Frau für die Hintansetzung macht*, JÄGN.
2, 143, 148. VISHNU in DÄJ. 116, 6.

आधीरी (von ध्या, ध्यायति mit श्रा) f. *das Sinnen, Sehnen, Sorge*: व्य-
दति माध्ये: RV. 1, 103, 8, 7. चक्रवृत्तं त्रैस्तदृष्ट्ये शिवायै 10, 95, 13. श्रायोरै
नि तिरामि ते AV. 6, 131, 1. 132, 1. ÇAT. BR. 11, 5, 1, 4. निर्गीर्यं सत्रो श्रा-
धीः KÄTJ. CR. 13, 3, 20. — Vgl. 2. आधि, श्राधीपर्णा, उराधी, हृश्राधी,
स्वाधी.

आधीत (wie eben) adj. *worauf das Sinnen gerichtet ist* ÇAT. BR. 3, 1,
4, 12. fgg. n. *Gegenstand des Sinnens, das Beabsichtigte, Gehoffte*: उ-
ताधीतं वि नेश्यति RV. 4, 170, 1. VS. 15, 7. 18, 2. 22, 20. श्राधीतपर्णीय
ÇAT. BR. 3, 1, 4, 2. 11, 14.

आधीपर्णा (आ० + प०) adj. *mit Sehnsucht bestiegelt (befiedert)*: श्राधी-
पर्णा कामशत्यामिषुं संकल्पकुल्मलाम् AV. 3, 25, 2.

आधुनिक (von श्रुना) adj. *jetzig* ÇKDr.

आधृष्ट und श्राधृष्ट s. u. धृष्ट mit श्रा und श्रनाधृष्ट, श्रनाधृष्ट.

आधृष्ट (von धृष्ट mit श्रा) f. *Antastung, Angriff*; s. श्राधृष्टि.

आधृष्ट्य (wie eben) adj. s. श्रनाधृष्ट्य.

आधेनव (von 3. श्र + धेनु) n. *Mangel an Kühen* KÄC. zu P. 4, 2, 47.

आधेय (von धा, दधाति mit श्रा) 1) adj. a) *niederzulegen, zu deponiren*:

आधिः P. and JÄGN. 2, 60. — b) *was hingelegt wird, dem ein Platz an-
gewiesen wird*: श्राधियधरणो संभवः TRIK. 3, 3, 424. — c) *beizulegen, zuzu-
theilen, zu geben*: तं सन्ध्यावेत्स पदस्य सोमिलकस्य भोजनाच्छादान्याधि-
का समृद्धिर्नास्ति। श्रोतो भवता कदाचदपि नाधेया। PĀNKAT. 134, 9. सहे —
आधेयः — गुणः KÄR. in P. II, p. 431. VOP. 4, 16. — 2) n. = श्राधानः
s. श्राधेय und पुनराधेय.

Otto Böhtlingk & Rudolph Roth: Sanskrit-Wörterbuch, Part 1, Petersburg 1855

श्राधारणा m. Elephantentreiber AK. 2, 8, 2, 27. H. 762. RAGH. 3, 48, 7,

43, 18, 38. KATH. 13, 15.

श्राध्मात् s. u. धमा mit श्रा.

श्राध्मान (von धमा mit श्रा) n. 1) *das Aufblasen, Aufblähen, Sichauf-
blähen* Suçr. 1, 97, 5. — 2) *Bezeichnung mehrerer Krankheiten mit Blä-
hungszuständen* Suçr. 2, 44, 5. 194, 5. 200, 12. 202, 5. श्राध्मानमिति वा-
नीयद्विरं वातनिरोधताम् 1, 257, 14. 30, 7. 198, 1. 277, 3. — Vgl. प्रत्याध्मान.

श्राध्मान (von धमा im caus. mit श्रा) n. *ein Mittel zum Blasen* Suçr.
1, 100, 4.

श्राध्यल्प (von श्रध्यता) n. *Aufsicht* VS. 30, 11.

श्राध्यश्च N. pr. einer Gegend; davon adj. श्राध्यश्चीय gaṇa ग्रहादि zu
P. 4, 2, 138.

श्राध्या f. = श्राध्यान ÇABDAR. im ÇKDr.

श्राध्यात्मिक (von श्रध्यात्मा) adj. f. ई (JÄGN. 1, 101) und श्रा (S:MKHAK.
30) auf das Selbst oder die Allseele bezüglich KÄR. zu P. 4, 3, 60. NIR.
7, 1. M. 2, 117. Suçr. 1, 89, 5. — Vgl. श्राध्यात्मिक.

श्राध्यान (von ध्या, ध्यायति mit श्रा) n. *das Zurückdenken, wehmüthiges
Zurückdenken* AK. 1, 1, 2, 29. H. 308. श्रनाध्याने P. 1, 3, 46.

श्राध्यापक = श्राध्यापक ÇABDAR. im ÇKDr.

श्राध्यायिक (von श्रध्याया) adj. *der sich mit dem Lesen, mit Studien
abgibt* TAITT. UP. 2, 8. श्रयवृशिवाद्यायिक Ind. ST. 2, 23, 3.

श्राधी adj. *dürstig, ärmlich, gering* NIR. 12, 14. श्राधस्य चित्प्रमतिरूप्यसे
RV. 1, 31, 14. श्राधेष्टु चित्तदेवं चकार 7, 18, 17. श्राधश्चियं मन्यमानस्तुर-
श्चिन्नात्मा चियं भागं भृतीत्याहुं 41, 2, 10, 117, 2.

श्राधानिक (von श्राधन्) adj. *sich auf der Reise befindend*: कातोरेषपि
विश्रामो इनस्याधनिकस्य वै MBH. 1, 3031.

श्राधारायणः patron. von श्रधर gaṇa नडादि zu P. 4, 1, 99.

श्राधारेक (von श्रधर) adj. P. 4, 3, 72. श्राधारेक zum Soma-Opfer gehö-
rig: धृतः ÇAT. BR. 13, 2, 2, 1. KÄTJ. CR. 20, 4, 2.

श्राधार्यव (von श्रधार्यु) 1) adj. *zum Adhvārju (d. i. JÄGURVEDA) in Bezie-
hung stehend* P. 4, 3, 123. पृष्ठ वार्धपं रात्रा नियुनक्ति पुराणितम् AV.
PARICHTA 1 in Ind. ST. 1, 296, 13. — 2) n. *der Dienst beim Opfer; spec. die
Function des Adhvārju gaṇa उडात्रादि* zu P. 5, 1, 129. श्राधार्यव-श्राधार्यवं वात् RV. 10, 52, 2. VS. 28, 19. श्राधेनैवै हौत्रमन्तुर्वत पञ्चेन्द्रान-
धर्यवं सामवेदेनात्मयम् ÇAT. BR. 11, 5, 8, 4. AIT. BR. 5, 33. KÄTJ. CR. 9, 8,
9, 23, 5, 33. 24, 4, 42. 25, 1, 6. NIR. 7, 3. MADHUS. in Ind. ST. 1, 16, 8, 18, 2.

श्रान् (!) gaṇa संकलादि zu P. 4, 2, 75.

1. श्रान् (von 2. श्रन्) m. *das Einathmen* H. 1368. Nach SÄJ. Mund
oder Nase; viell. Hauch, das Blasen RV. 1, 52, 15: वृत्रस्य पद्मिष्टम्
वृद्धेन नि विमन्द प्रत्यानं वृन्त्य.

2. श्रान् von श्रान् gaṇa संकलादि zu P. 4, 2, 75.

श्रानक्ति m. 1) *Bez. verschiedener Arten von Trommeln*, = पट्ट H. 1,
1, 2, 6. 3, 4, 1, 3. H. an. 3, 8. MED. k. 46. = भेरी AK. 3, 4, 1, 3. H. 293. H.
an. MED. = मृदुङ्ग H. an. MED. शङ्कुश्च भेषश्च पणवानकग्रमुद्वा: BHAG.
1, 13. HARIV. 1924. — 2) *Donnerwolke* H. an. MED. — Vielleicht von
2. श्रन्.

श्रानकडुन्डुभि (श्रा० + डु०) m. N. pr. ein Bein. Vasudeva's, des
Vaters von Kṛṣṇa, AK. 1, 1, 1, 17. H. 223. MBH. 2, 1215, 3, 783. वसुदेवा-